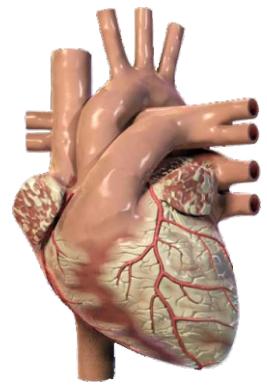

મારું હદય

વખ-૩, અંક-૨૭, ૧૫ માર્ચ, ૨૦૧૨

Care Institute of Medical Sciences

Price ₹ 5/-

ક્રાઇનોલોજીસ્ટ

ડૉ. અનિશ યંગરાણા
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૦ ૮૬૬૨૨
ડૉ. અજય નાઈક
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૦ ૮૨૬૬૬
ડૉ. સત્ય ગુણા
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૦ ૪૫૭૮૦
ડૉ. જોયલ શાહ
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૦ ૧૫૬૪૫
ડૉ. રવિ સિંહવી
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૧ ૪૩૭૭૫
ડૉ. ગુણવંત પટેલ
(મો) +૯૧-૯૮૨૪૦ ૬૧૨૬૬
ડૉ. કેયુર પરીઅન
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૦ ૬૬૬૬૪
ડૉ. મિલન ચગ
(મો) +૯૧-૯૮૨૪૦ ૨૨૧૦૭
ડૉ. ઉમ્રિક શાહ
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૦ ૬૬૬૭૮
ડૉ. હેમાંગ બશી
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૦ ૩૦૧૧૧

ક્રાઇનોસર્જન

ડૉ. ધીરેન શાહ
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૫ ૭૫૮૭૩
ડૉ. ધવલ નાયક
(મો) +૯૧-૯૦૮૮૧ ૧૧૧૩૩
ડૉ. દીપેશ શાહ
(મો) +૯૧-૯૦૮૮૦ ૨૭૮૪૫
પીડ્યાન્ડ્રીક અને એડલ્ટ ક્રાઇનોસર્જન

ડૉ. શૌનક શાહ
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૦ ૪૪૫૦૨
વાસ્ક્યુલર અને એન્ઝોવાસ્ક્યુલર સર્જન

ડૉ. સુજલ શાહ
(મો) +૯૧-૯૧૩૭૭ ૮૮૦૮૮
ક્રાઇનોન્થીરીસ્ટ

ડૉ. નિરેન ભાવસાર
(મો) +૯૧-૯૮૭૮૫ ૭૧૮૧૭
ડૉ. ડિરેન ઘોણકીયા

(મો) +૯૧-૯૮૮૬૬ ૭૫૮૧૮
પીડ્યાન્ડ્રીક કાઇનોલોજીસ્ટ

ડૉ. કશ્યપ શેઠ
(મો) +૯૧-૯૮૨૪૬ ૧૨૨૮૮
ડૉ. મિલન ચગ

(મો) +૯૧-૯૮૨૪૦ ૨૨૧૦૭
નીઓનેટોલોજીસ્ટ અને

પીડ્યાન્ડ્રીક ઇન્ટેન્સીવીસ્ટ

ડૉ. અમિત ચિત્રલીયા
(મો) +૯૧-૯૦૮૮૮ ૭૭૪૦૦

ક્રાઇનોસર્જન ઇલેક્ટ્રોફિઝિયોલોજીસ્ટ

ડૉ. અજય નાઈક
(મો) +૯૧-૯૮૨૫૦ ૮૨૬૬૬

ઝંધાયેલી નળીઓનો ઇલાજ : એન્જિયોપ્લાસ્ટી

હદયની ધમનીઓના રોગમાં હદયની ધમનીઓ સાંકડી થઈ જાય છે અથવા તો તેમની અંદર અવરોધ પેદા થાય છે. તેના કારણે હદયને પૂરતું લોહી મળતું અટકી જાય છે.

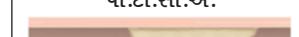
લોહીનો પુરવઠો અને તેની માંગના આ વસ્તુવિચારને સમજાવવાની અહીં જરૂર છે. હદયને જરૂર હોય છે લોહીની, કારણ કે તેણે એટલું બધું કામ કરવું પડે છે. એન્જિયોપ્લાસ્ટી અથવા બાયપાસ શસ્ત્રક્રિયા વડે ઝંધાયેલી વાહિનીઓને ખોલીને આપણે તેને વધારે લોહી પહોંચતું કરી શકીએ.

પી.ટી.સી.એ. (PTCA)

પી.ટી.સી.એ.

એટલો

પી.ટી.સી.એ.

પરકચુટેનીઅસા

પરકચુટેનીઅસા

ટ્રાન્સાલ્ટ્યુમિનાલ

ટ્રાન્સાલ્ટ્યુમિનાલ

કોરોનરી

કોરોનરી

એન્જિયોપ્લાસ્ટી

એન્જિયોપ્લાસ્ટી

આ કાર્યપદ્ધતિ વડે

આ કાર્યપદ્ધતિ વડે

હદયની ધમનીને

હદયની ધમનીને

પહોળી કરીનો

પહોળી કરીનો

તોનો અવરોધ

તોનો અવરોધ

હટાવી શકાય છે.

હટાવી શકાય છે.

પી.ટી.સી.એ.

પી.ટી.સી.એ.

બાયપાસ ઓપરેશનનો શસ્ત્રક્રિયા વગરનો વિકલ્પ છે, અને તે સાથળમાં એક નાનું છિદ્ર પાડીને કરી શકાય છે. આ કાર્યપદ્ધતિ વખતે દર્દીને બેહોશ કરવો પડતો નથી. દર્દી જાગૃત હોય છે. આ ઉપરાંત હોસ્પિટલમાં ફક્ત ૧-૨ દિવસ જ રહેવું પડે છે.

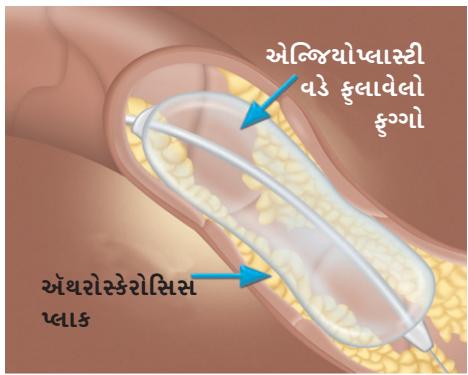
કુગા વડે એન્જિયોપ્લાસ્ટી (બલૂન એન્જિયોપ્લાસ્ટી)

કુથેટર એ એક વાળી શકાય તેવી ૨ મિ.મિ. સાંકડી અને છેડા પર નાનકડા કુગાવાળી પ્લાસ્ટિકની નળી હોય છે. સ્ટેન્ટ એ ધાતુનું નાનકડું કમાન સ્પ્રિંગ જેવું સાધન છે, જેને કુગા પર મૂકવામાં આવે છે. સ્ટેન્ટ ધમની ખુલ્લી રાખવા અને ફરીથી ઝંધાતી રોકવા માટે ધમનીની અંદર કુથેટર દ્વારા મૂકી શકાય છે.

પી.ટી.સી.એ. કરતા પહેલાં દર્દીને ધેનની હળવી દવા આપવામાં આવે છે. સાથળના ભાગને નાનકડા ઈન્જેક્શન વડે બેશુદ્ધ કરવામાં આવે છે. સાંકડી સ્ટ્રો (૨ મિ.મિ. પહોળી) જેવી એક નાની નળીને સાથળની ધમનીમાંથી પસાર કરવામાં આવે છે. આ નળીમાંથી ખાસ આકારનું માર્ગદર્શક કુથેટર પસાર કરવામાં આવે છે અને તેના છેડાને હદયની ધમનીમાં સરકાવવામાં આવે છે.

હવે હદ્યની ધમનીમાંના અવરોધમાંથી એક પાતળા

વાયરને આરપાર પસાર કરવામાં આવે છે. આ વાયરની ઉપરથી, અવરોધના સ્તર સુધી એક પાતળા ફૂલાવી શકાય તેવા ફુગ્ગાને પસાર

કરવામાં આવે છે. ફુગ્ગો બરોબર અવરોધની જગ્યાએ આવે એટલે તે ફુગ્ગાને ફૂલાવવામાં આવે છે. આ ફુગ્ગો ચરબીના થર ઉપર દબાણ આપીને અને ધમનીને ખેંચીને અવરોધને ખુલ્લો કરે છે.

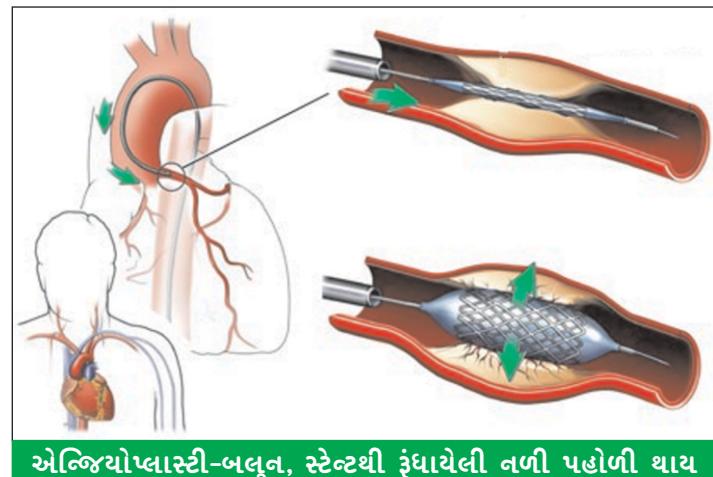
સામાન્ય રીતે ફુગ્ગા વડે એન્જિયોપ્લાસ્ટી કરવાથી ધમની પોતાના મૂળ માપના પ્રમાણમાં ૭૦-૮૦ ટકા ખૂલ્લી જાય છે. તેમાં હજુ થોડો અવરોધ તો રહે જ છે, જેના માટે સૌથી અદ્ભુત સાધનોમાંના એક એટલે કે 'સ્ટેન્ટ'નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

સ્ટેન્ટ

હવે મોટા ભાગની એન્જિયોપ્લાસ્ટીમાં સ્ટેન્ટનો ઉપયોગ થાય છે. તે બોલપેનની સિંગના કદનું, નાનકડી સિંગ જેવું ધાતુનું સાધન છે. સ્ટેન્ટ મૂકતાં પહેલા અવરોધને ફુગ્ગા વડે ખોલવામાં આવે છે. પછી સ્ટેન્ટને એન્જિયોપ્લાસ્ટીના ફુગ્ગા ઉપર બંધ પરિસ્થિતિમાં બેસાડીને અવરોધની જગ્યાએ ધકેલવામાં આવે છે. જ્યારે એન્જિયોપ્લાસ્ટીના ફુગ્ગાને ફૂલાવવામાં આવે છે ત્યારે તે સ્ટેન્ટને રક્તવાહિનીની દીવાલ સામે ખોલે છે. આ સ્થિતિમાં સ્ટેન્ટ બેસી જાય છે અને ધમનીને ખુલ્લી રાખે છે. અંતમાં ફુગ્ગાવાળા કેંધેટરને શરીરની બહાર કાઢી લેવામાં આવે છે.

સ્ટેન્ટના ફાયદા

સ્ટેન્ટ વાપરવાથી ધમની પ્રમાણમાં વધારે ખૂલે છે અને

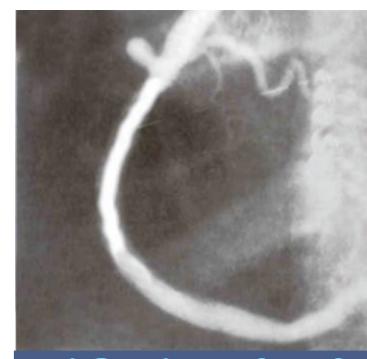

એન્જિયોપ્લાસ્ટી-બલૂન, સ્ટેન્ટથી રૂધાયેલી નળી પહોળી થાય

ફરીથી તે રૂધાઈ જવાની શક્યતા ઘટી જાય છે. દાખલા તરીકે ૮૦ ટકા રૂધાયેલી એક ધમનીની કલ્પના કરીએ. ફુગ્ગા વડે એન્જિયોપ્લાસ્ટી કર્યા પછી અવરોધ ૨૦ ટકાથી ૩૦ ટકા સુધી ઓછો થઈ જશે, પણ સ્ટેન્ટ મૂક્યા પછી અવરોધ ૦ ટકા થઈ જશે. અવરોધ બિલકુલ હટી જશે. આ ઉપરાંત, જ્યારે રૂધાયેલી હદ્યની ધમનીની ફક્ત ફુગ્ગાવાળી કાર્યપદ્ધતિથી સારવાર કરવામાં આવે છે, ત્યારે અવરોધ ફરીથી પેદા થવાની શક્યતા આશારે ૩૦ ટકા રહે છે. પરંતુ જો સ્ટેન્ટ મૂકવામાં આવી હોય, તો અવરોધ ફરીથી ઊભો થવાની અને એન્જાયનાનાં લક્ષણો પેદા થવાની શક્યતા છેક ૧૦ ટકા સુધી ઘટી જાય છે. આથી, સ્ટેન્ટનો ઉપયોગ કરવો તે એક આવશ્યક કાર્યપદ્ધતિ થઈ ગઈ છે. જો સ્ટેન્ટ મૂક્યા પછી છ મહિના સુધી અવરોધ પેદા ન થાય, તો રૂધાયેલી ધમની હંમેશ માટે ખુલ્લી રહે છે. સ્ટેન્ટ વાળી ધમનીમાં છ મહિનાની અંદર ફરીથી અવરોધ પેદા થવાની શક્યતા ૧૦ ટકા છે. આ રીતે, જો અવરોધ છ મહિના સુધીમાં

૮૦ ટકા બંધ ધમની

એન્જિયોપ્લાસ્ટી પછી પૂરેપૂરી ખુલ્લી ધમની

ઉથલો ન મારે તો સ્ટેન્ટ વડે મોટા ભાગના અવરોધનું કાયમ માટે નિવારણ થઈ જાય છે.''

‘ડી.ઇ.ઓસ’ ફ્રા કોલેઝ સ્ટેન્ટ્સ

હવે એક ખાસ પ્રકારની દવાના આવરણવાળી સ્ટેન્ટ પણ મળે છે, કે જે બેસાડ્યા પણી થોડાં અઠવાડિયાં સુધી તે રોપામાયસિન અથવા પેંક્લિટેક્સલ જેવી દવા છોડતી રહે છે. આથી સોજો અને ધમનીની માંસપેશીનો વધુ પડતો વિકાસ થતાં અટકે છે અને ધમનીમાં ફરીથી અવરોધ પેદા થવાની શક્યતા ર થી ૫ ટકા જેટલી ઓછી થઈ જાય છે. અમેરિકામાં હવે ૮૦ ટકાથી વધુ આ પ્રકારની સ્ટેન્ટ જ વપરાય છે.

જમેલા લોહીને ઓગાળનારા નવા પદ ર્થી

આ હોય છે ‘પ્લેટલેટ ટૂ-બી/શ્રી-એ’ પ્રતિબંધકો. દવાઓનું આ એક એવું જૂથ છે જે પ્લેટલેટ્સ (લોહીને જમવામાં મદદ કરતા રક્ત કોષો)ને ઓછા ચીકણા બનાવે છે અને લોહીને જામી જતું રોકવામાં મદદ કરે છે. આ દવાઓનો ઉપયોગ સ્ટેન્ટન્ગ વખતે કરવામાં આવે છે, કારણ કે જો સ્ટેન્ટની નજીક લોહી જામી જાય તો એન્જિયોપ્લાસ્ટીની બધી મહેનત અને ખર્ચ પાણીમાં જાય.

‘ને ટણો ટ ટૂ-બી/કી-એ’
પ્રતિબંધકોના દાખલા છે
અંગ્રેજીસામે બ (રિઓગ્રા),
અપિફિબાયાઇડ (ઇન્ટિગ્રિલિન) અને
ટાયરોફીભાન. આ દવાઓ સ્ટેન્ટની
નજીક લોહી જમી જતું રોકે છે.
આજકાલ તેનો ઉપયોગ અસ્થિર
અન્જલયના અથવા હદયરોગના
હુમલા પછી અથવા એન્જિયોપ્લાસ્ટી
દરમ્યાન પણ કરવામાં આવે છે.

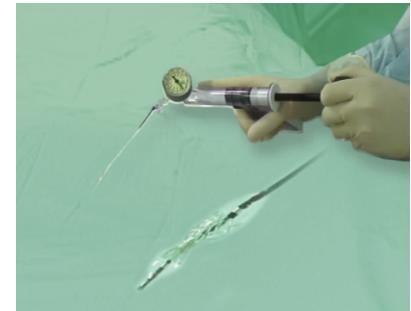
૧૮૮૮માં અમેરિકાયાં મને
રાત્રે એક ફોન આવ્યો.
'ડૉક્ટર, તાત્કાલિક
હાસ્પિટલમાં આવો. મારા
પતિને હાઈ એટેક આવ્યો
છે. કદાચ એન્જિયોલાસ્ટી
કરવવી પડે...'

‘પણ બહેન, તમારા
મિસ્ટરની બે વર્ષ પહેલાં
ખૂબ સારી એન્જિયાગ્રામી
હતી, અને નળીઓ ખૂલ્લી
હતી. આ સંજોગોમાં હાઈસ
એટેક આવે જ નહીં.
તમારી ભૂલ થતી હશે.’ મને
યાદ આવતું હતું.

‘ਹਾ, ਪਾਣੇ ਨਵਾ ਪਤਿ ਤੋ
ਛੋਈ ਸ਼ਾਕੇ ਨੇ? ਸਮਧ ਨ
ਬਗਾਡੀ ਅਨੇ ਜਲਥੀ
ਛੋਖਿਪਟਲ ਆਵੋ.’

એન્જિયોલાસ્ટીમાં અન્ય સાધનો

એન્જિયોપ્લાસ્ટી વખતે
 કેટલાંક અન્ય સાધનો
 વપરાય છે. એક છે
 પરિભ્રમણ કરતી દ્રિલ, જે
 હૃદયની ધમનીમાંથી
 ચરબીના થરને સાફ કરવા
 માટે મદદરૂપ બને છે.

ડાયરેક્શનલ કોરોનરી ઓથિરેક્ટોમી સાધન એક પરિભ્રમણ કરતું કટ્ર વાપરે છે, જે ધમનીના અવરોધને છોલી નાંબે છે. ક્યારેક ખાસ ‘કટિંગ’ કરતા ખાસ ફુંગા ધમનીને ખોલવા માટે વાપરવામાં આવે છે. ધમનીનો અવરોધ બાળવા માટે લેસર કિરણનો ઉપયોગ થયો છે, પણ તેમાં ખાસ સફળતા મળી નથી.

એન્જિયોલાસ્ટીમાં અધતન શું છે?

અમુક કિસ્સાઓમાં હદ્યની ધમનીને પૂરેપૂરી ખોલવા છતાં તેમાંથી લોહી વહેતું નથી, કારણ કે ચરબીના થરનો સુક્ષ્મ કચરો જીણી જીણી રક્તવાહિનીઓના રસ્તામાં અવરોધ પેદા કરે છે. ડિસ્ટલ પ્રોટેક્શન ડિવાઇસ અથવા ફિલ્ટર ડિવાઇસ ચરબીના આવા સુક્ષ્મ કચરાને દૂર કરી આમ થતું અટકાવે છે.

કંય લેખની બહાર

અન્ધીયોપ્લાસ્ટીમાં ૩૦
થી ૬૦ મિનિટ લાગે છે.
ભાગ્યે જ તેથી વધુ સમય
લાગે. એ એક બીમાર
હદ્યને વિના કાપકુપે
નવપદ્ધતિવિત કરનારી
ચમંડારિક 'પ્રોસિજર' છે.

અનુભૂતિમાં વપરાતાં સ્થાધવો

૬૦ થી ૮૫ ટકા
દર્દીઓમાં એ કાયમ માટે શસ્ત્રક્રિયાની જરૂરિયાતને દર કરે છે.

ઇન્ટ્રાએઓર્ટિક બલૂન પમ્પ

ઇન્ટ્રાએઓર્ટિક બલૂન પમ્પ (આઈ.એ.બી.પી.) ખૂબ જ ગંભીર રીતે બીમાર લોકોના હદ્યને પમ્પ કરવા મદદ કરે છે. આ સાધન થોડા સમય માટે જ વપરાય છે. પણ તે દર્દીના જીવન અને મોત વચ્ચેની સંરક્ષક દીવાલ બની દર્દીનો જાન બચાવે છે.

ઉપયોગ

આઈ.એ.બી.પી. હદ્યની મોટી શસ્ત્રક્રિયા બાદ નબળા હદ્યને સારવાર રૂમમાં ટેકો આપે છે. કેટલીક વખત ખૂબ જ ગંભીર રીતે બીમાર લોકોના હદ્યને મદદ કરવા આઈ.એ.બી.પી. વપરાય છે.

દર્દી જ્યારે શસ્ત્રક્રિયા અથવા એન્જિયોપ્લાસ્ટીની રાહ જોતા હોય અને દર્દીની હદ્યની ધમનીઓ વધારે પ્રમાણમાં બંધ હોય ત્યારે આઈ.એ.બી.પી.થી દર્દીના લોહીનો પ્રવાહ સુધરે છે. કાર્ડિયોજેનીક શૉક એવી ગંભીર અવસ્થા હોય છે જેમાં હદ્ય નબળું પડ્યું હોવાને લીધે તે બહુ ઓછું પમ્પિંગ કરે છે અને દર્દીના શરીરને જોઈએ એટલું લોહી મળતું નથી. દર્દીનું બી.પી. ઘટી જાય છે, તેના હાથપગ ઠંડા પડી જાય છે અને તાત્કાલિક હિલાજ ના કરવામાં આવે તો દર્દીનો જાન જઈ શકે. એવી હાલતમાં આઈ.એ.બી.પી. જ્યાં સુધી દર્દીને સારું ના થાય અથવા કોરોનરી એન્જિયોપ્લાસ્ટી કે બાયપાસ સર્જરી કરી પમ્પિંગ સુધારવામાં ના આવે ત્યાં સુધી મદદરૂપ

આઈ.એ.બી.પી.

કેવી રીતે કાર્ય કરે છે?

આઈ.એ.બી.પી. એક લાંબી નળી (કોથેટર) હોય છે. એની ટોચ પર ૮ ઈચ્છ લંબાઈનો પ્લાસ્ટિક ફુંગો હોય છે જે ફુલાવી શકાય છે.

કોથેટરને દર્દીના સાથળની ધમનીમાં દાખલ કરાય છે. નળી દાખલ કરેલા ભાગને બહેરો કરવા હુંજીકણ અપાશે, પરંતુ દર્દી જાગૃત અવસ્થામાં રહેશે. ડોક્ટર ધમની મારફતે નળીને દારે છે અને તેની એઓર્ટ (મહાધમની)માં બેસાડે છે. એક પમ્પ કોથેટરના છેડા પર જોડાય છે. આ ફુંગો જડપથી ફુલાય છે અને દર્દીના પોતાના જ હદ્યના ધબકારાના ઉપયોગથી તેની હવાનો નિકાલ થાય છે. આ ફુંગો હદ્યના દરેક ધબકારાના સ્થળિત સમયે શરૂઆતમાં ફૂલે છે. આ ફુલાયેલ ફુંગો એઓર્ટમાં બ્લડપ્રેશર વધારે છે, હદ્યની ધમનીઓ અને શરીરમાં લોહીના પ્રવાહને વધારે છે અને હદ્ય ઉપરના શ્રમને ઘટાડે છે.

પરિણામો

ખૂબ જ ગંભીર રીતે બીમાર લોકો માટે આઈ.એ.બી.પી. ખૂબ કામનું સાધન છે.

સૌજન્ય : ‘હદ્યની વાત ટિલથી’ - લેખક : ઝોં. કેયૂર પરીખ

ચકાસો તમારા જ્ઞાનને

(૧) PTCA નું પુર નામ શું છે ?

- એ. પેક્ડ ટ્રેકીયા કોરોનરી આર્ટરી
- બી. પરક્યુટેનીઅસ ટ્રાન્સલ્યુમિનલ કોરોનરી એન્જિયોપ્લાસ્ટી
- સી. પેનકેટ્રીક ટ્રેક્ટ કાર્ડિયાક એન્જિયોગ્રાફી
- ડી. પલોનરી ટ્રેક્ટ કરેક્શન એડવર્સીટી

(૨) સ્ટેન્ટ એટલે શું ?

- એ. આર્ટરીમાં રહેલો જ્લોકેજ જાણવા માટે વપરાતું બલુન
- બી. હૃદયની અંદર મુકવામાં આવતી લાકડી
- સી. સ્ટ્રિંગ જેવું સાધન કે જે બલુન ભારા મુકવામાં આવે છે
- ડી. ખાસ સોય જેના ભારા હૃદયમાં રહેલો જ્લોક દેખી શકાય

(૩) CAD નું પુર નામ શું છે ?

- એ. કોરોનરી આર્ટરી ડિસીઝ
- બી. કાર્ડિયાક એરેદિભીયા ડિસીઝ
- સી. કોરોનરી એન્જિયોપ્લાસ્ટી ડિવાધસ
- ડી. કોથેટર ફોર આર્ટ્રીયલ બ્લોકેજ

(૪) સામાન્ય રીતે એન્જિયોપ્લાસ્ટીમાં કેટલો સમય લાગે છે ?

- એ. ૧ કલાક
- બી. ૧૫ – ૩૦ મીનિટ
- સી. ૬૦ – ૭૫ મીનિટ
- ડી. ૩૦ – ૬૦ મીનિટ

સાચા જવાબ ઉપર (✓) નિશાની કરી તમારા નામ અને સરનામા સાથે સીમ્સ હોસ્પિટલ (કોમ્યુનિકેશન ડિપાર્ટમેન્ટ), શુકન મોલ નજીક, ઓફ સાયન્સ સીટી રોડ, સોલા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૬૦ પર મોકલી આપો. પહેલા પ વિજેતાને લકી ડો ભારા પસંદ કરી ચોગ પુરસ્કાર આપવામાં આવે છે.

સીમ્સ ક્લિનિક મણીનગાર, અમદાવાદ

પેથોલોજી, ઇસીજી, ઇકોકાર્ડિયોગ્રાફી,
ટીએમટી તથા અન્ય ઘણી બધી સગાવડો

ગંભીર દર્દીઓ માટે મણીનગાર થી સીમ્સ હોસ્પિટલ લાવવા એમ્યુલન્સની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે

મણીનગાર સીમ્સ ક્લિનિકમાં ઉપલબ્ધ ઓપીડી સેવાઓ

- ◆ કાર્ડિયોલોજી (હૃદયના રોગ)
- ◆ કાર્ડિયોથોરાસીક અને વાસ્ક્યુલર સર્જરી
- ◆ કીટીકલ કેર
- ◆ ઇ.એન.ટી.
- ◆ ગોસ્ટ્રોઅન્ટ્રોલોજી
- ◆ જનરલ સર્જરી / જી.આઇ. સર્જરી
- ◆ ગાયનેકોલોજી અને ઓષ્ટેટ્રીકસ
- ◆ ઇન્ફેક્શિયસ ડિસીજ
- ◆ નીઓનેટોલોજી(નવજાતશીશુ) અને પીડિયાટ્રીકસ(બાળકોના રોગ)
- ◆ નેફ્રોલોજી (કીડનીના રોગ)/ડાયાલિસીસ
- ◆ ન્યુરોલોજી (મગજના રોગ)
- ◆ ન્યુરોસર્જરી
- ◆ ઓબેસીટી / બેરીયાટ્રીક સર્જરી (સ્થૂળતા નિયંત્રણ)
- ◆ ઓન્કોલોજી (કેન્સરની બીમારી)
- ◆ ઓન્કો સર્જરી
- ◆ ઓર્થોપેડિક્સ / જોઇન્ટ રિપ્લેસમેન્ટ
- ◆ પેઇન મેનેજમેન્ટ
- ◆ પીડિયાટ્રીક કાર્ડિયોલોજી (બાળકોની હૃદયની બીમારી)
- ◆ પીડિયાટ્રીક સર્જરી
- ◆ પ્લાસ્ટિક સર્જરી
- ◆ પલ્મોનોલોજી (ફેફસાના રોગ)
- ◆ સ્પાઇન સર્જરી (કરોડરજ્જુ અને મણકાના રોગ)
- ◆ ટ્રોમા સારવાર
- ◆ યુરોલોજી અને યુરોસર્જરી (પથરી, પ્રોસ્ટેટ અને કિડનીના રોગ)
- ◆ પેથોલોજી
- ◆ રેડિયોલોજી

સીમ્સ ક્લિનિક

પહેલો માળ, શાંતાપ્રભા હાઇટ્સ, ઇન્ડસ ઇન્ડ બેન્કની ઉપર, વલ્લભ વાડી સામે,
જવાહર ચોક નજીક, મણીનગાર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.

એપોઇન્ટમેન્ટ માટે ફોન (સવારે ૧૦ થી સાંજે ૫) :

ફોન : +૯૧-૭૯-૨૫૪૪ ૦૩૮૧-૮૩ (૩ નંબર)

ફેક્સ : +૯૧-૭૯-૨૫૪૪ ૦૩૮૪

સીમ્સ હોસ્પિટલ અને
ધ હાર્ટ કેર ક્લિનિક(HCC)ના
ભૂતપૂર્વ દર્દીઓ અને કુટુંબીજનો કે જેઓ
મણીનગાર, નરોડા, બાપુનગાર, ઓટાવ,
ઇસનપુર, હાટકેશ્વર તથા મણિનગારની
આસપાસ રહેતા હોય તેમને સીમ્સ
મણીનગાર ક્લિનિકમાં બતાવવાની સુવિધા

સીમ્સ હેલ્થકેર

શું તમે કોઇ દિવસ હેલ્થ ચેક-અપ કરાવેલ છે?

ના... તો આજે જ સીમ્સ હોસ્પિટલમાં તમારા હેલ્થ ચેક-અપ માટે સંપર્ક કરો.

કારણ કે, તમારા સ્વાસ્થ્ય થી વધારે કિંમતી કંઈ નથી... તમારા અને તમારા પરિવાર માટે

જો નીચેનામાંથી કોઇપણ લક્ષણો હોય તો તમારે હેલ્થ કેર ચેક-અપ કરાવવું જરૂરી છે

- ૪૦ વર્ષથી વધારે ઉંમર
- મેદસ્વીતા - ભારેખમ શરીર
- તમાકુનું સેવન / ધૂમ્રપાન અથવા દારનું વ્યસન
- તાણયુક્ત જીવન પદ્ધતિ
- ડાયાબીટીસ, હાઇ બલડ પ્રેશાર અને હાર્ટ એટેક જેવી બીમારીનો વારસો હોય
- થોડો શ્રમ કરવાથી પણ થાકી જવાય
- વજન ઓછું થયું / વજન વધવું
- લાંબા સમયથી અપચો/કબજિયાત હોય
- શરીરના કોઇ પણ ભાગમાં ગાંઠ હોય (સ્તન, પેટ, હાથ-પગ વગેરે)
- ખાંસીમાં, પેશાબમાં કે જજરમાં લોહી પડતું હોય

વ્યક્તિગત જરૂરિયાત મુજબ સીમ્સ હોસ્પિટલમાં વિશેષ હેલ્થકેર પ્લાન

વધારે જાણકારી ના હોય તો અમારા કર્મચારી તમને જરૂરિયાત મુજબનું યોગ્ય હેલ્થકેર પેકેજ પસંદ કરવામાં મદદ કરશે

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો +૯૧-૭૯-૩૦૧૦ ૧૦૮૮

સીમ્સ ઇસીપી (એક્સ્ટરન્યાલ કાઉન્ટર પલ્સેશન થેરાપી)

નહીં કોઇ સર્જરી, નહીં ઇન્ટરવેન્શન કે નહીં કોઇ દુઃખાવો

હૃદયરોગાની સારવાર માટે એકમાત્ર નોન-ઇન્વેઝિવ ઉપાય*

*એવા દર્દી માટે કે જેમની હૃદયની ધમની (આર્ટરી)માં બ્લોક છે અને જેથો એન્જ્યુલાસ્ટી કે બાયપાસ કરાવી શકતા નથી અથવા તો ઘણ્ણતા નથી અને એવા દર્દીઓ કે જેમની પદેલા બાયપાસ સર્જરી કરાવેલી હોય અને અત્યારે તેમને છાટીમાં દુઃખાવો હોય.

- ઇસીપી (એક્સ્ટરન્યાલ કાઉન્ટર પલ્સેશન થેરાપી) એ નોન-ઇન્વેઝિવ પ્રક્રિયા છે કે જે એન્જાયનાના લક્ષણોને ઓછા કરી દે છે
- ઇસીપીનું ચિકિત્સક અને નૈદાનિક પરીક્ષણ થયેલું છે કે એટોમેટીક આઉટપેશન્ટ અલ્ટરનેટીવ પ્રોક્સિજર એટલે સર્જુકલ ઇન્ટરવેન્શન એટલે કે બલુન એન્જ્યુલાસ્ટી (પીટીસીએ) અને બાયપાસ સર્જરી (સીએબીજી)

ઇસીપી થેરાપીના ફાયદા

- કોરોનરી આર્ટરી સ્ટેનોસીસ માટે નોન-ઇન્વેઝિવ સારવાર
- દર્દીને દાખલ થવાની જરૂર નથી
- સુરક્ષિત, દર્દ રહિત, કોઇ જ સાઇડ ઇફેક્ટ વિના આરામથી થઇ શકે છે
- ખર્ચમાં રાહિત

સીમ્સ હોસ્પિટલ, શુકન મોલ નજુક, ઓફ સાયસ સીટી રોડ, સોલા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૬૦.
એપોઇન્ટમેન્ટ માટે ફોન : +૯૧-૭૯-૩૦૧૦ ૧૦૦૦, ૩૦૧૦ ૧૦૦૦

(મે) +૯૧-૬૮૨૫૦ ૬૬૬૬૬૬ ઇમેલ : opd.rec@cims.me
ફોન : +૯૧-૭૯-૨૭૭૧ ૨૭૭૧-૭૫(૫ નંબર) ફેક્સ : +૯૧-૭૯-૨૭૭૧ ૨૭૭૦

ઇમેલ : info@cims.me વેબ : www.cims.me

સીમ્સ પીડીયાટ્રીક કાર્ડિયોલોજી (બાળ હૃદયરોગ વિભાગ)

બાળ હૃદયરોગની તપાસ માટેની સેવાઓ

- બાળ હૃદય-રોગ માટે નિદાન અને સારવાર
- નવજાત શિશુ અને બાળકો માટે આઇસીયુ (હાઇ ફિલ્ડ ન્યુન્ટ્સી વેન્ટિલેટર સાથે)
- બાળકોની ઇકોકાર્ડિયોગ્રાફીની તપાસ માટે ઉચ્ચતમ કક્ષાના મશીન (Live 3D Echo)
- બાળકોમાં ટ્રાન્સ ઇસોફેજિઅલ ઇકોકાર્ડિયોગ્રાફી (TEE)ની વ્યવસ્થા
- ગર્ભરથ શિશુના હૃદયને લગતી તપાસ અને સારવાર (ફીટલ ઇકો)
- બાળકોમાં હાઇ બ્લડ પ્રેશર / ધબકારાની અનિયમિતતા / હાર્ટ ફેલ્યોરની સારવાર

બાળ હૃદય રોગ ઇન્ટરવેન્શનલ પ્રોગ્રામ

- જન્મજાત બિમારી માટે ઓપરેશન વગાર (એન્જ્યુયોપ્લાસ્ટી અથવા Device Closure) સારવારની સુવિધા
- બાળકો માટે કેથલેબ અને આઇસીયુની સગાવડ
- બાળકોની ઇલેક્ટ્રોફીગ્રાફોલોજી તપાસા, રેડીયો ફિલ્ડ ન્યુન્ટ્સી એબ્લેશન અને પેસમેકરની સારવાર

બાળ હૃદયરોગ સર્જરી વિભાગ

- બાળકો અને નવજાત શિશુની હૃદયની તમામ સર્જરી માટે સ્પેશીયાલીસ્ટ ટીમ
- ઓપરેશન પછી ઉચ્ચતમ કક્ષાની આઇસીયુ સારવાર
- અધ્યતન જીવનરક્ષક પ્રણાલીથી ઉપચારની વ્યવસ્થા

સીમ્સ વાસ્ક્યુલર સર્વિસીસ

સીમ્સ હોસ્પિટલના વાસ્ક્યુલર સર્જરી ડીવીઝન ડ્રારા કોમ્પ્રિષ્ન્સીવ વાસ્ક્યુલર કેર પ્રોગ્રામ હેઠળ નીચેની તમામ સુવિધા પૂરી પાડવામાં આવે છે.

સ્કીનીંગ પ્રોગ્રામ્સ :

- (૧) કેરોટીડ આર્ટરી ડોપ્લર સ્કેન
- (૨) એઓર્ટોક એન્યુરીઝમ સ્કીનીંગ
- (૩) પેરીફેરલ આર્ટરીઅલ ડીસીઝ સ્કીનીંગ

વાસ્ક્યુલર મેડીસીન :

નોન સર્જુકલ ટ્રીટમેન્ટ – પગાની નળીઓના બ્લોક તથા દુઃખાવા માટે

વાસ્ક્યુલર અને એન્ડોવાસ્ક્યુલર સર્જન
ડૉ. સુજલ શાહ (મો) +૯૧-૯૧૩૭૭ ૮૮૦૮૮

વાસ્ક્યુલર સર્જરી :

- (૧) વેરીકોગ વેઇન્સ અને વીનસ અલ્સર
- (૨) પેરીફેરલ વાસ્ક્યુલર ઓકલુમ્બિય ડીસીઝ
  - પગાનું અલ્સર, દુખાવો કે ગેગ્રીન
- (૩) કેરોટીડ એન્ડઆર્ટરેક્ટોમી
  - સ્ટ્રોક તથા પેરાલીસીસને અટકાવવાનું ઓપરેશન
- (૪) એન્યુરીઝમ સર્જરી (લોહીની નળી પહોળી થવી)
  - એઓર્ટોક એન્યુરીઝમ
  - પેરીફેરલ એન્યુરીઝમ
- (૫) એન્ડોવાસ્ક્યુલર એન્યુરીઝમ રીપેર (ઓપરેશન વગાર એન્યુરીઝમની સારવાર)
- (૬) કો-આર્કટશન ઓફ એઓર્ટ રીપેર
- (૭) થોરેસોઝ આઉટલેટ સીન્ડ્રોમ (હાથની નસની સર્જરી)
- (૮) મેસેન્ટરીક એન્ડ રીનલ બાયપાસ
- (૯) એ-વી ફિસ્ટિક્યુલા સર્જરી (ડાયાલીસીસ વાળા દર્દીઓ માટે)
- (૧૦) ડાયાબિટીક ફુટ કર

"Maru Hriday" Registered under RNI No. GUJGUJ/2009/28044

Permitted to post at PSO, Ahmedabad-380002 on the 22nd to 27th of every month under
Postal Registration No. GAMC-1731/2010-2012 issued by SSP Ahmedabad valid upto 31st December, 2012
Licence to Post Without Prepayment No. CPMG/GJ/101/2012 valid upto 30th June, 2012

If undelivered Please Return to :

CIMS Hospital, Nr. Shukan Mall,
Off Science City Road, Sola, Ahmedabad-380060.
Ph. : +91-79-2771 2771-75 (5 lines)
Fax: +91-79-2771 2770
Mobile : +91-98250 66664, 98250 66668

'મારુ હૃદય' નો અંક મેળવવા અંગો : જો તમારે 'મારુ હૃદય' નો અંક જોઈતો હોય તો તેની કિંમત રૂ ૬૦ (૧૨ અંક) છે. તેને મેળવવા માટે કેશ અથવા ચેક/ડીડી 'સીએસ હોસ્પિટલ પ્રા. લી.' ના નામનો તમારા નામ અને તમારા પુરતા એફ્રેસની વિગત સાથે અમારી ઓફિસ, "મારુ હૃદય" ડિપાર્ટમેન્ટ, સીએસ હોસ્પિટલ, શુકન મોલ નજીક, ઓફ સાયન્સ સીટી રોડ, સોલા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૬૦ પર મોકલી આપશો. ફોન નં. : +૯૧-૭૯-૩૦૧૦ ૧૦૫૮/૧૦૬૦

મારુ સ્વાસ્થ્ય મારી હોસ્પિટલ

કેર ઇન્સ્ટટ્યુટ ઓફ મેડિકલ સાયન્સીઝ

સંપૂર્ણ સારવાર એક જ સ્થળ પર

CIMS
Care Institute of Medical Sciences

At CIMS... we care

સીએસ હોસ્પિટલ, શુકન મોલ નજીક, ઓફ સાયન્સ સીટી રોડ,
સોલા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૬૦.

એપોઇન્ટમેન્ટ માટે ફોન : +૯૧-૭૯-૩૦૧૦ ૧૨૦૦, ૩૦૧૦ ૧૦૦૮
(મો) +૯૧-૮૮૨૫૦ ૬૬૬૬૬૧ ઈમેલ : opd.rec@cims.me

ફોન : +૯૧-૭૯-૨૭૭૧ ૨૭૭૧-૭૫ (૫ નંબર) ફેક્સ : +૯૧-૭૯-૨૭૭૧ ૨૭૭૦
ઈમેલ : info@cims.me વેબ : www.cims.me

એમયુલન્સ અને ઇમરજન્સી :
+૯૧-૮૮૨૪૪ ૫૦૦૦૦, ૯૭૨૩૪ ૫૦૦૦૦, ૯૦૯૯૦ ૧૧૨૩૪

તંત્રી, મુદ્રક અને પ્રકાશક ડૉ. અનિશ ચંદ્રગણાએ ધ હાર્ટ કેર ક્લિનિક વઠી હરિઓમ પ્રિન્ટરી, ૧૫/૧, નાગોરી એસ્ટેટ,
છ.એસ.આઈ. ડિસ્પેન્સરીની સામે, દૂધેશ્વર રોડ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૪ ખાતેથી છાયું અને
સીએસ હોસ્પિટલ, શુકન મોલ નજીક, ઓફ સાયન્સ સીટી રોડ, સોલા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૬૦ ખાતેથી પ્રસિદ્ધ કર્યું.